

V Bruseli 23. mája 2022
(OR. fr)

9179/22

COMPET 344
IND 176

POZNÁMKA

Od:	Predsedníctvo
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	<i>Príprava zasadnutia Rady pre konkurencieschopnosť, ktoré sa uskutoční 9. a 10. júna 2022</i> Posilnenie odolnosti európskych strategických priemyselných ekosystémov <i>diskusia o smerovaní</i>

Delegáciám v prílohe zasielame poznámku predsedníctva na tému „Posilnenie odolnosti európskych strategických priemyselných ekosystémov“ na účely diskusie o smerovaní na zasadnutí Rady pre konkurencieschopnosť, ktoré sa uskutoční 9. júna 2022.

Posilnenie odolnosti európskych strategických priemyselných ekosystémov

diskusia o smerovaní

Poznámka predsedníctva

Zníženie našich závislostí v krátkodobom horizonte a posilnenie našej odolnosti v dlhodobom horizonte

Séria kríz, ktorým Únia musí čeliť, si vyžaduje intenzívne úsilie v záujme posilnenia odolnosti európskej ekonomiky a strategických ekosystémov a zároveň predvídanie vývoja našich potrieb s cieľom uskutočniť zelenú a digitálnu transformáciu.

Ruská agresia na Ukrajine podčiarkuje potrebu rozhodných krokov Únie v tejto oblasti, pretože odhalila nielen energetické výzvy, ale aj zraniteľnosti v súvislosti s niektorými našimi dodávkami. Konkrétne sa tieto zraniteľnosti týkajú surovín, ako je napríklad hliník, vanád, niektoré koncentráty prvkov vzácnych zemín alebo paládium, ktoré predstavujú kritické vstupné suroviny pre viaceré európske priemyselné ekosystémy, ale aj vzácne plyny, ako je napríklad neón, ktorý sa používa pri výrobe polovodičov a ktorého 70 % svetovej produkcie dodáva Ukrajina.

Hlavy štátov a predsedovia vlád určili tieto výzvy za hlavné témy úsilia Únie vo vyhlásení z Versailles z 11. marca 2022. Európska rada v záveroch z 25. marca 2022¹ okrem toho vyzvala na „budovan[ie] otvorenejšej a pevnejšej hospodárskej základne, konkrétne znížením našej strategickej závislosti v najcitlivejších oblastiach, ako sú kritické suroviny, polovodiče, zdravie, digitálna oblasť a potraviny, a uplatňovaním ambicióznej a silnej obchodnej politiky, ako aj podporou investícií“ a „čo najsk[oršie] postupn[é] ukonč[enie] svoj[ej] závislos[ti] od dovozu ruského plynu, ropy a uhlia, ako sa uvádza vo vyhlásení z Versailles“. Vychádzajúc z výmen, ktoré sa už uskutočnili počas predchádzajúcich predsedníctiev a počas tohto polroka, je potrebné, aby Rada pre konkurencieschopnosť zohrávala významnú úlohu pri vykonávaní usmernení Európskej rady.

Od začiatku zdravotnej krízy v marci 2020 sa začali dôležité práce v súvislosti s problematikou európskych strategických závislostí a ich dôsledkov na priemyselné ekosystémy, ktorú ešte zvýraznili súčasné hospodárske a geopolitické krízy a krízy v oblasti dodávok. Predovšetkým Európska komisia navrhla rôzne opatrenia vo svojej priemyselnej stratégii z marca 2020² a v jej aktualizácii z mája 2021³. Súčasťou tohto úsilia je plán obnovy „*NextGenerationEU*“ spustený v lete 2020, revízia obchodnej politiky na základe návrhu z februára 2021⁴, urýchlenie udržateľnej transformácie priemyslu prostredníctvom balíka Fit for 55⁵ či zavedenie vyčíslených cieľov, ktoré sa majú do roku 2030 dosiahnuť prostredníctvom oznámenia o digitálnom desaťročí v digitálnej oblasti⁶.

¹ EUCO 1/22.

² 6782/20.

³ 8553/21.

⁴ 6308/21.

⁵ 10849/21.

⁶ 6974/21.

Napokon Únia na žiadosť Európskej rady vypracovala analýzu zraniteľností⁷. Komisia preto v máji 2021 navrhla analýzu európskych strategických závislostí a vo februári 2022⁸ ju aktualizovala.

Európska únia má tak k dispozícii podklady na vecné úvahy, o ktoré sa môže cielene a primerane opierať pri svojich priemyselných a regulačných krokoch.

Rokovania Rady alebo jej neformálne stretnutia, ktoré zorganizovalo toto predsedníctvo, začali pretvárať tieto priority do jasných, ambiciózných a realistických cieľov, ktoré by sa mali v európskych strategických priemyselných ekosystémoch dosiahnuť do roku 2030. V rámci digitálneho desaťročia sa stanovil jasný cieľ pre polovodiče, prebiehajú iniciatívy v odvetví zdravotníctva, digitálnej oblasti či agropotravinárstve, Komisia vo svojom oznámení RePowerEU navrhla ambiciózný plán týkajúci sa energetiky. Dosiahnutie týchto európskych cieľov si vyžaduje zhodnotiť potreby verejných a súkromných investícií a identifikovať potrebné úpravy regulačného rámca na vytvorenie dostatočných stimulov na realizáciu týchto investícií. Bude potrebné, aby sa do tohto postupu intenzívne zapojili všetky zainteresované strany.

Toto úsilie si tiež vyžaduje, aby ho dopĺňal širší prístup zahŕňajúci rôzne aspekty vnútorného trhu a jeho prehĺbenia, záruka dodržiavania európskych sociálnych, klimatických a environmentálnych hodnôt pri našom zásobovaní, výzvy vyplývajúce zo spravodlivých podmienok hospodárskej súťaže či rozvoj strategických partnerstiev s inými regiónmi sveta.

⁷ EUCO 13/20.

⁸ 6506/22.

Vykonávanie vyhlásenia z Versailles: otázka kritických surovín

Situácia v Únii je mimoriadne krehká, pokiaľ ide o naše zásobovanie surovinami: podľa prvej analýzy európskych strategických závislostí sme v roku 2021 produkovali o 2 % menej surovín potrebných pre výroby, ako sú napríklad batérie, veterné motory alebo roboty. Suroviny sú pritom potrebné pre väčšinu európskych priemyselných ekosystémov. Tieto strategické závislosti sa tak odrážajú v ďalších kľúčových odvetviach európskej ekonomiky, ako je napríklad automobilový priemysel a elektronika.

Európska komisia už v tejto oblasti konala, konkrétne spustila v septembri 2020 akčný plán pre kritické suroviny a vytvorila Európsku alianciu pre suroviny (ERMA). Táto aliancia identifikovala 28 projektov rozvíjania kapacít ťažby, rafinovania a recyklovania, ktoré predstavujú celkové investície vo výške 12 miliárd EUR. Začiatkom roka oznámila spustenie verejno-súkromného investičného fondu vo výške 400 miliónov EUR v oblasti surovín pre batérie do elektrických vozidiel.

Vychádzajúc z prác v rámci Rady by sa pre každú z 30 surovín, ktoré Komisia identifikovala ako kritické, mohol kolektívne stanoviť prierezový cieľ do roku 2030, ktorý by mohol na jednej strane zahŕňať minimálny prah (napríklad 30 %) našich potrieb domácej prvovýroby a druhovýroby a na druhej strane cieľ znižovania našich závislostí od jedinečných vonkajších dodávateľských zdrojov, pokiaľ ide o ich ťažbu a/alebo rafináciu.

Na dosiahnutie tohto cieľa musí Únia vyvinúť ešte väčšie úsilie a využiť všetky dostupné nástroje a spoločne sa zapojiť i) do rozvoja kapacít ťažby a spracúvania európskych surovín, a to najmä pomocou projektov, ktoré identifikovala ERMA, ii) do podpory riešení, ktoré ponúkajú obehové hospodárstvo, recyklácia, nahrádzanie a inovácie, iii) do zabezpečenia mimoeurópskych dodávok prostredníctvom uzavretia strategických partnerstiev a investícií v zahraničí a iv) do dodržiavania environmentálnych hodnôt pri domácej ťažbe aj dovoze.

Komisia vo svojom oznámení o RePowerEU, ktoré zverejnila 18. mája 2022, okrem iného oznámila práce na legislatívnom návrhu o surovinách, ktorého cieľom bude posilniť európsky hodnotový reťazec určením nerastných zdrojov, projektov týkajúcich sa rozvoja a ťažby kritických surovín a zároveň zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia a podporu obehového hospodárstva.

Body na diskusiu

Na základe uvedených skutočností sa ministri vyzývajú, aby sa vyjadrili k týmto otázkam:

- *Aké opatrenia by sa mali prioritne vykonať na účely nadviazania na vyhlásenie z Versailles a stanovenie konkrétnych európskych cieľov v oblasti produkcie a znižovania našich závislostí v šiestich strategických odvetviach?*
- *Aké usmernenia by ste vzhľadom na ohlásenú regulačnú iniciatívu týkajúcu sa surovín a na rast našich potrieb na účely realizácie zelenej a digitálnej transformácie chceli vydať alebo by ste odporučili na rozvoj prvovýroby a druhovýroby v Európe a posilnenie odolnosti našich mimoeurópskych dodávok kritických surovín?*